

УКРАЇНА

(19) UA (11) 61774 (13) U
(51) МПК
A23B 7/04 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОБРОБКИ ЯГІД ЧОРНОЇ СМОРОДИНИ ПЕРЕД ЗАМОРОЖУВАННЯМ

1

2

(21) u201100960

(22) 28.01.2011

(24) 25.07.2011

(46) 25.07.2011, Бюл.№ 14, 2011 р.

(72) ПОГОЖИХ МИКОЛА ІВАНОВИЧ, ОДАРЧЕНКО
АНДРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, ОДАРЧЕНКО ДМИТРО
МИКОЛАЙОВИЧ, ДАНИЛЕНКО ЛАРИСА ВОЛО-
ДИМИРІВНА, ГАСАЙ ЄВГЕНІЯ ЛЕОНІДІВНА,
СПОДАР КАТЕРИНА ВІКТОРІВНА

(73) ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

(57) Спосіб попередньої обробки ягід чорної смородини перед заморожуванням, який полягає у тому, що ягоди миють, відокремлюють плодоніжку, звільняють від надлишкової вологи шляхом струшування або обдування повітрям, заморожують за температури не вище $-24^{\circ}\pm 2^{\circ}$ °С, який **відрізняється** тим, що підготовлені ягоди перед заморожуванням витримують у 0,5 % розчині натрій-карбоксиметилцелюлози протягом 10 хвилин, заморожують за температури $-15...-35^{\circ}$ °С, зберігають при температурі не вище -18° °С.

Корисна модель відноситься до харчової промисловості і може бути використана на переробних підприємствах, а також на підприємствах ресторанного господарства.

Відомий спосіб традиційного заморожування ягід чорної смородини полягає у тому, що відсортовані за якістю ягоди миють, відокремлюють плодоніжку, звільняють від надлишкової вологи шляхом струшування або обдування повітрям, заморожують за температури не вище $-24^{\circ}\pm 2^{\circ}$ °С [1].

Недоліком цього способу є: погіршення структурно-механічних властивостей ягід після розморожування; значні втрати біологічно активних речовин; зниження поживних властивостей та харчової цінності; погіршення органолептичних показників.

В основу корисної моделі поставлена задача підвищення якості швидкозамороженої чорної смородини у процесі тривалого низькотемпературного зберігання.

Поставлена задача досягається тим, що у відомому способі попередньої обробки ягід чорної смородини перед заморожуванням відсортовані за якістю ягоди миють, відокремлюють плодоніжку, звільняють від надлишкової вологи шляхом струшування або обдування повітрям, заморожують за температури не вище $-24^{\circ}\pm 2^{\circ}$ °С, згідно з корисною моделлю, підготовлені ягоди перед заморожуванням витримують у 0,5 % розчині натрій-карбоксиметилцелюлози (Na-KMЦ) протягом 10

хвилин, заморожують за температури $-15...-35^{\circ}$ °С, зберігають при температурі не вище -18° °С.

Відмінність даного способу полягає в тому, що ягоди чорної смородини витримують у 0,5 % розчині Na-KMЦ, заморожують за температури $-15...-35^{\circ}$ °С, пакують у полімерну тару, маркують та зберігають за температури не вище -18° °С

Процес виробництва швидкозамороженої чорної смородини із застосуванням попередньої обробки складається з наступних операцій: підготовка сировини, підготовка розчину Na-KMЦ, витримка у розчині Na-KMЦ, звільнення від залишкової вологи, заморожування, пакування, маркування, зберігання.

Для заморожування використовують сировину, яка відповідає вимогам чинних стандартів та Na-KMЦ, яка має дозвіл Міністерства охорони здоров'я України для використання в харчовій промисловості. Ягоди чорної смородини миють чистою проточною водою, звільняють від плодоніжок, занурюють у 0,5 % розчин Na-KMЦ та витримують протягом 10 хвилин. Після цього ягоди звільняють від надлишкової вологи шляхом просушування на повітрі, заморожують за температури $-15...-35^{\circ}$ °С, пакують у полімерну тару, маркують та зберігають за температури не вище -18° °С.

Після розморожування ягоди зберігають свою початкову форму, колір. За рахунок Na-KMЦ ягоди дещо злипаються між собою, мають блиск, при цьому помітних деформацій або порушення цілісності та виділення соку не виявлено. За смаком та

(19) UA (11) 61774 (13) U

запахом різниці між розмороженими обробленими та необробленими ягодами не встановлено.

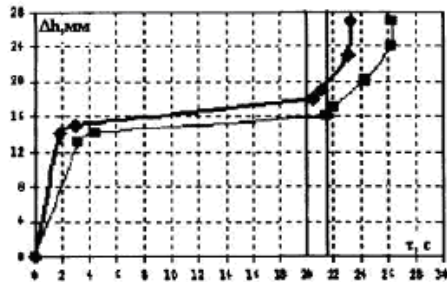
Аналіз структурно-механічних властивостей ягід на пенетрометрі з використанням постійного тиску у 8,9 кПа показав, що в результаті обробки ягід розчином Na-КМЦ зменшується деформація насипного шару в середньому на 2-3 мм, що складає 6-9 % від висоти насипного шару (Фіг.). Тривалість порушення цілісності, збільшується для ягід, оброблених Na-КМЦ. При визначенні напруження цілісності ягід до заморожування навантаження збільшується для контролю в 2,0 рази; ягід, оброблених 0,5 %-ою Na-КМЦ - в 2,5 рази. Руйнування оболонки зразків після розморожування відбува-

ється під час збільшення навантаження: для контролю в 1,5 рази; ягід, оброблених 0,5 %-ою Na-КМЦ - в 2,3.

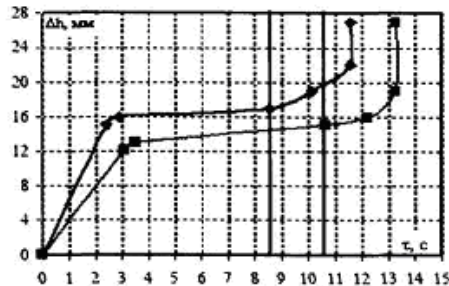
Таким чином, запропонований спосіб попередньої обробки чорної смородини перед заморожуванням сприяє поліпшенню її структурно-механічних властивостей, стабілізації хімічного складу під час заморожування та низькотемпературного холодильного зберігання.

Джерела інформації:

1. Технологическая инструкция по производству быстрозамороженных плодов и ягод. - М: Минплодоовощхоз СССР, 1982-12 с.

а)

б)

Кінетика продавлювання шару ягід чорної смородини:

а) до заморожування; б) після розморожування;

◆ - контроль; ■ - Na - КМЦ 0,5 %

Фіг.